

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

DOSYA NO : E.2026/

DAVACI : TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanlığı
Karanfil Sk.No:28/12 Kızılay/ANKARA

VEKİLİ : Av.Zühal SİRKECİOĞLU DÖNMEZ- 8763
Bestekar Sk.No-49/5 Kavaklıdere/ANKARA

DAVALI : Tarım ve Orman Bakanlığı – ANKARA

Y. TARİHİ : 13/12/2025

KONUSU : 13/12/2025 tarih 33106 Sayılı RG’de yayınlanan **“Bitki Koruma Ürünlerinin Uygulanması Ve Denetimine İlişkin Yönetmelik”** in 7.maddesinin 1., 2. ve 3.fıkrasının; 8.maddesinin 1.fıkrasının ve Geçici Madde 2 **nin** öncelikle Yürütülmesinin Durdurulması ve İptali talepleridir.

AÇIKLAMALAR : Davalı Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan ““Bitki Koruma Ürünlerinin Uygulanması Ve Denetimine İlişkin Yönetmelik” 13/12/2025 tarihinde 33106 sayılı RG’ de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bir önceki Yönetmelik değişikliği ile ilgili açılan davalar henüz derdest iken, bu kez yeni bir yönetmelik çıkarılmış önceki yürürlükten kaldırılmıştır. Halk sağlığını yakından ilgilendiren bu alanda çok sık değişen düzenlemeler yüzünden istikrarlı bir sistem getirilememektedir. Oysa gündelik tüketilen gıdanın kaynağı bitkide kullanılan bitki koruma ilaçlarının neredeyse tüm tarımsal üretimde kullanıldığı ve büyük çoğunluğunda kalıntı bulunduğu bilinen bir gerçektir. Esas olarak bunun önüne geçecek bir denetim sistemini kurmak yerine ticari bir anlayışla düzenleme yapılmaktadır.

İPTAL NEDENLERİ : 1-) a) **"Uygulama yetkisi için yapılacak başvurularda gereken bilgi ve belgeler" başlıklı 7.maddenin 1.fıkrasına ilişkin iptal talebi:** Yönetmeliğin 7.maddesinin 1.fıkrasında, bitki koruma ürünleri uygulama belgesi müracaatında istenecek bilgi ve belgeler arasında, ziraat mühendisinin diploması aranmakta, ancak serbest çalışan ziraat mühendislerinden ODA üyesi olduklarına dair belge aranmamaktadır.

Oysa TMMOB ve ODA mevzuatına göre gerçek kişilerin ODA üyelik belgesinin başvuru koşullarında aranması gerekir. Reçete yazma yetkisine sahip olacak serbest ziraat mühendislerinin ODA’ya kayıtlı olma zorunluluğu vardır. 6235 Sayılı TMMOB Kanununun 33.maddesine göre "Türkiye’de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri

için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler". Ancak Bakanlık, yasaya aykırı bir biçimde serbest çalışan ziraat mühendislerinin Ziraat Mühendisleri Odasına üye zorunluluğunu göz ardı etmekte, Anayasal bir kuruluş olan, Ziraat Mühendisleri Odasının yasal hak ve yetkilerine aykırı bir tutum geliştirmektedir. Bu nedenle ilgili hükmün iptalini talep ediyoruz.

Nitekim Sayın Yüksek Mahkemeniz de benzer davalarda bu konuya şöyle yaklaşmıştır: 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33. maddesinde, mühendislik mesleği mensuplarının mesleklerini icra edebilmek için ihtisaslarına uygun odaya kaydolmak ve üyelik niteliğini korumak zorunda oldukları hükmü yer almaktadır. Meslek kuruluşlarına, üyelerinin nitelik ve niceliği, ürettikleri iş ve hizmetlerin toplumun temel ihtiyaçlarına yönelik olması ve ülke genelinde yaygınlığı, çoğulcu demokratik gelişim ortamında etkili bir sivil toplum örgütü rolünde bulunmaları, örgütlülüğün üyelere getirdiği yararlar ile toplum çıkarlarının uygun düzeylerde dengelenebilmesi ve demokratik toplum kültürünün kamu düzeninde olumsuzluk yaratmadan derinleştirilebilmesi amaçlarıyla kamusal nitelik kazandırılarak, Anayasanın 135. maddesinde yer verilmiştir. Anılan madde kapsamında, mühendislerin ortak ihtiyaçlarını karşılamak, hak veya yararlarını korumak, meslek mensupları arasında mesleki etik, disiplin ve dayanışmayı korumak, mühendislik mesleğinin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla kurulmuş birer kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan odaların, söz konusu görevlerini hizmet gereklerine uygun ve meslek mensuplarını bağlayıcı bir şekilde yerine getirebilmeleri için, mesleklerini serbest olarak icra edecek mühendislerin odaya kayıt olmaları zorunluluğu getirilmiştir. **Odanın kuruluş amacını gerçekleştirebilmesi; ancak Oda tarafından düzenlenecek "ilgilinin odaya kayıtlı olduğunu ve mesleğini icraya bir engeli bulunmadığını" gösteren belgenin, işe girişlerde ibrazı zorunlu belge olarak kabulü ile mümkün olabilecektir.ziraat mühendislerinden oda üyesi olduklarına dair belge istenilmemesi suretiyle, 6235 sayılı Yasanın 33. maddesi gereği yapılması zorunlu olan oda üyeliği kaydının davalı Bakanlık ve davacı Oda tarafından denetimine engel olunduğu, oda faaliyetinin icrası zorlaştırıldığı ve işlevsizleştirildiği, söz konusu Yönetmelik hükümlerinin bu yönüyle eksik düzenlendiği ve hukuka aykırı oldukları sonucuna varılmıştır.** (D.10.D.28/12/2022 Tarih E.2021/7199 K.2021/6988 sayılı karar). Karar doğrultusunda Davalı Bakanlık tarafından Talimat hazırlanmış ve İl Müdürlüklerine gönderilmiştir. Uygulamaya rağmen Yönetmeliğin eski haliyle düzenlenmesi hukuka aykırıdır ve Yargı Kararlarını dikkate almamaktır.

b-) “Bitki koruma ürünleri uygulama belgesi müracaatında istenecek bilgi ve belgeler” başlıklı 7. maddesinin 2. fıkrasının iptali talebi: Yönetmeliğin 6.maddesinde “yabancı uyruklular için gerekli yerlerden yasal çalışma izni almak koşulu”, 7.maddesi 1.fıkrasının a) bendinde “yabancı uyruklular için çalışma izin belgesi” koşulu getirilmiştir. 7.madde 2.fıkrasında “Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen unvanları yurt dışında almış olanların, eş değerliliklerinin belgelendirilmesi ve yetkili idarelerce onaylanması zorunludur.” hükmü yer almıştır.

6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu’nun ilgili hükümleri yabancı mühendis ve mimarların ülkemizde çalışma koşullarını düzenlemiştir. 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu’nun 34. maddesinde, “Yabancı müteahhit veya yabancı kuruluşlar, Türkiye’de Devlet daireleri ile resmî ve özel kuruluş ve şahıslara karşı resen veya yerli kuruluşlarla birlikte taahhüt ettikleri mühendislik veya mimarlıkla ilgili işlerde, yalnız bu işe münhasır kalmak kaydıyla, Odalar Birliğinin görüşü alınarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen çalışma izni ile yabancı mühendis ve mimar çalıştırabilirler. Bu madde uyarınca verilecek Odalar Birliği görüşünde, diplomalarını yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış yabancı meslek mensuplarının, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca diploma denkliğinin tespitinin yapılması şartı aranmaz.”; 35. maddesinde, “34 üncü madde kapsamına girmeyen işlerde yabancı mühendisler ve yabancı mimarlar, Odalar Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen çalışma izni ile çalıştırılabilir” hükmü yer almıştır.

Bakanlık, bir yandan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan serbest çalışan ziraat mühendislerinin Ziraat Mühendisleri Odasına üye zorunluluğunu göz ardı ederken, diğer yandan yabancı uyruklular için gerekli yerlerden yasal çalışma izni almak koşulu zorunluyken, yine yasaya aykırı bir biçimde Ziraat Mühendisleri Odasından izin alma ve Odaya üye zorunluluğunu göz ardı etmektedir. Bu nedenle ilgili hükmün iptalini talep ediyoruz.

c-) “Bitki koruma ürünleri uygulama belgesi müracaatında istenecek bilgi ve belgeler” başlıklı 7. maddesinin 3. fıkrasının iptali talebi : Yukarıda ayrıntılı bahsettiğimiz serbest çalışanlarda ve yabancıların çalışma izinlerinde Oda kayıt belgesi aranmaması gerekçeleriyle, yönetmeliğin 7. maddesinin 1. ve 2. fıkrasına dayalı olarak düzenlenen 3. fıkranın, eksik düzenleme ve hukuka aykırılık kapsamında iptalini talep ediyoruz.

2-)“Profesyonel uygulayıcı yetki belgesinin düzenlenmesi” başlıklı 8. maddesinin 1. fıkrasının iptali talebi : Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi almak isteyen profesyonel uygulayıcılar tarafından yapılan başvuruda sunulan 7.maddenin 3.fıkrasında belirtilen bilgi ve belgelerin, Oda üyeliğini ve belgesini yok sayarak müdürlük tarafından uygun bulunmasının, eksik düzenleme ve hukuka aykırılık kapsamında iptalini talep ediyoruz.

3-) “Pilot uygulama yapılmayan iller” başlıklı GEÇİCİ MADDE 2’nin 1. fıkrasının yürütmesinin durdurulması ve iptali talebi : Yönetmeliğin “Pilot uygulama” başlıklı 27. maddesinde, “Bu Yönetmelik hükümleri kapsamında, bitki ve bitkisel ürünler, bitkisel üretim yerleri, bitki ve bitkisel ürünlerin depolanarak muhafaza edildiği alanlar ile gıda işletmelerinde, zararlı organizmalara karşı kullanılacak bitki koruma ürünlerinin etiket bilgilerine göre uygulanması, uygulayıcılarının yetkilendirilmesi ve uygulamalarının kayıt altına alınması ile

denetim esaslarının yürütülmesinde Bakanlık tarafından belirlenen illerde pilot uygulama yapılır.” hükümleri mevcuttur. “Pilot uygulama yapılmayan iller” başlıklı GEÇİCİ MADDE 2’de ise, “Pilot uygulama yapılmayan illerde bu Yönetmelik hükümleri 1/7/2026 tarihine kadar uygulanmaz.” denilmektedir.

Ocak 2026’da Mersin, Samsun, Ankara ve Kırklareli illerinde başlayan **pilot** uygulamada ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Sistemin 1 Temmuz 2026’dan itibaren 81 ilde uygulamaya alınması henüz giderilemeyen sorunların ülke düzeyinde yaşanmasına yol açacaktır. Gerekli altyapı hazırlanmadan başlanan B-Reçete ile entegre olacak yeni sistemde, altyapı eksikliklerinin giderilmeden zorunlu uygulamaya geçilmesi sonucu telafisi mümkün olmayan uygulamaların ortaya çıkmaması için kademeli geçişle pilot bölge uygulamasına il sayısı artırılarak devam edilmeli, B-Reçete sistemi sağlıklı işleyene kadar pilot uygulama yapılmayan illerde yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihi ileri bir tarih olmalıdır. Bu nedenle ilgili hükmün iptalini talep ediyoruz.

? **4-) Anayasanın 135.maddesi hükmü uyarınca, Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir. Müvekkil ODA da bu hukuki çerçevede bir kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. Bu nedenle, üyelerinin tüm toplumsal, ekonomik ve mesleki sorunları ile doğrudan ilgilenmekle yükümlüdür.**

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinin 6.maddesine göre de; Üyelerin hak ve yetkilerini savunmak, ortak gereksinimlerini karşılamak, mesleki uygulamaları kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak ve bu yetkilerin kullanılabilmesini gerçekleştirmek üzere resmi ve özel kuruluşlarda girişimlerde bulunmak, müvekkil ODA’nın amaç ve görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda müvekkil ODA, dava konusu Yönetmelik maddelerinin iptalini istemektedir.

5-) Yönetmeliğin düzenlediği alan halk sağlığını doğrudan ilgilendirmektedir, bu nedenle Yürütmenin Durdurulması kararının verilmesini talep ediyoruz.

HUKUKİ NEDENLER : Anayasa, İYUK, 7472 Sayılı K., Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük, Yönetmelikler, İlgili tüm mevzuat.

SONUÇ : Açıklanan ve Yüksek mahkemenizce re’sen dikkate alınacak nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin 7.maddesinin 1.fıkrasının 1., 2. ve 3.fıkrasının; 8.maddesinin 1.fıkrasının ve Geçici Madde 2 nin Yürütülmesinin Durdurulmasına ve İptaline, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini saygı ile arz ve talep ederim. 11/02/2026

Av.Zühal SİRKECİOĞLU DÖNMEZ

Davacı Vekili

Eki : Vekaletname

D.10.D.kararı

Bakanlık Talimat